

**Кукмара муниципаль районы
Ятмас-Дусай авыл жирлеге советы**

РЕШЕНИЕ

15 июль 2019ел

КАРАР

№ 11

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Ятмас-Дусай авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарыны
законнар һәм норматив актлары үзгәрүе турында
мониторингын раслау турындагы нигезләмәсе

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл
жирлегенең жирле үзидарә органнарының канунчылык һәм муниципаль
норматив-хокукый актлар буенча мониторингны уздыру эшен камилләштерү
максатыннан, Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеге Уставына
таянып эш итеп, Кукмара муниципаль район Ятмас-Дусай авыл жирлеге Советы
каrar итә:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл
жирлегенең жирле үзидарә органнарының законнарында һәм муниципаль
норматив актларында мониторинг үткәрү турында нигезләмәсен
расларга.
2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл
жирлегенең жирле үзидарә органнарына:
 - Үрләрнең ижади эшчәнлегендә шушы нигезләмәнең беренче пунктына
таянып эш итәргә;
 - Шушы нигезләмәне үтәү өчен җаваплы кешеләр билгеләргә;
 - Җаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифа
аңлатмаларына тиешле үзгәрешләр кертү;
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми
порталында бастырып чыгарырга һәм махсус мәгълүмат стендларында
урнаштырырга.

Ятмас-Дусай авыл
жирлеге башлыгы

Ф.Х.Гарифуллина

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеге Советы карары белэн расланган №11 “15” июль 2019 ел

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Ятмас-Дусай авыл жирлегенең жирле узидарэ органнарының муниципаль
норматив үзгәрешләренә мониторинг уткәру турында нигезлэмз**

1. Гомуми нигезләмә

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлегенең жирле узидарэ органнарының канунчылык Бэм муниципаль норматив-хокукый актлар буенча үзгәреш мониторинга (алга таба - мониторинг, муниципаль актлары, жирле узидарэ органнары) жирле узидарэ органнары тарафыннан башкарылуы системалы, комплекслы пәм планлы эшне куз уцында тота.

2. Мониторинг жирле узидарэ органнары тарафыннан башкарыла.

3. Жирле узидарэ органнары мониторингны уздырганда Кукмара муниципаль район Советы юридик булеге Бэм Кукмара муниципаль Башкарма комитетының баш специалисты (юристы) белэн берлектә эш алып баралар.

4. Мониторингны уз дыру өчен жирле узидарэ органнарында жаваплы кеше билгеләнә.

5. Мониторинг уздыруның максатлары:

федераль Бэм республика законнарына туры китеру максатларында муниципаль актларны кабул ителуе, үзгәртелуе пәм аларның уз кечләрэн югалткан дип саналуы;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны бетеру,

хокукый жайга салуда кабатлаулары бетеру;

жирле узидарэ органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тээмин иту;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

кирәге калмаган гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезлэмәләрэн ачыклау; хокук куллану нәтижәлелеген арттыру;

муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметуче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле узидарэ органнарының тиешлебулекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык курсәту; нормалар билгеләу процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләу тора.

6. Мониторинг:

Федераль конституция, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары Бэм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеге Уставы, муниципаль актларын жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм үзгәрешләрне бәяләүне үзәченә ала.

7. Мониторинг үткәрүне нигезләре булып :

Федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;
муниципаль актларның хокукый жайга салынуын аерым өлкәләрдә куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шул исәптән түбүндәгеләрне үз эченә алган мөрәжәгатьләр тора:

муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе; билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәсе;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренң, семинарларның, халык тыңлаулары, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча әлеге Нигезләмәненң 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәненң 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукый актларны дөгьвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар үткәрү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекненң жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнен вәкиллеке органы карары нигезендә кабул ителгән муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторинг үткәрүне гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен:

“Гарант” мәгълүмат системасына хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре

буенча яналыклар хакында мәгълүмат керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенен «Региональ законнар чыгару аналитикасы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасында муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат булуны тәмин итүче мәгълүмати системаларының автоматлаштырылган сервислары(контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда) файдаланыла.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртелешен яки көчен югалткан (гамәлдән чыгаруны) дип саналышын тәмин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларның куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәләше;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булуы;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы үз компетенциясе чикләрен үтәве;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрен хокукый жайга салуның тулылыгы;

хокук нормаларында коллизия;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль акты кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренен мәгънәсе бозылуы;

муниципаль хокукый акты кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануда бертөрле тәҗрибә булмавы;

муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә кәргән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне таләп иткән очракта жирле үзидарә органнары:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актың үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяҗы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәругә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренен вәкилләкле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре, шулай

ук Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан гайре башка прокуратура мәгълүматы, торганда мониторинг алар кәргәннән соң 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәру нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма билгеләү эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен гамәлгә ашыру

15. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль актын кабул итү федераль һәм республика законнарының тиешле акты үзгәргәннән соң, ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә, 14 нче пунктның 3 нче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш.

16. Мониторинг үткәру өчен җаваплы затлар мониторинг нәтижәләре турында жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында һәр айның 5 нче числосыннан да калмыйча хисап тоталар.

16. 1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- мониторинг үткәру объекты турында мәгълүмат
- мониторинг үткәручеләр турында мәгълүмат
- мониторинг үткәру вакыты турында мәгълүмат
- хокукый җайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәру нигезләре

16. 2. Мониторинг нәтижәләре турындагы хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турындагы мәгълүматны;
- муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару турындагы тәкъдимнәрне;
- тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләренә һәм тәкъдимнәренә.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен җибәрелә.

Өлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар җибәрелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзер булырга мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәру һәм хокукый иҗат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру өчен персонал (шул исәптән дисциплинар) җаваплы, шулай ук муниципаль актларны хокукый җайга салу өлкәсендә жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен вакытында җавап бирәләр.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән, гражданның, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр кылган (гамәлләр кылмаган) өчен жирле үзидарә органнары җитәкчеләре законнар белән тәңгәлләктә җаваплы.